

hegys.

Rilényi Anna irólgyne

Seged

Kőrösi utca, Tájde Optika

Börök Lophie Budapest XII.

Jagello's ul 3/a. H. S.

1942 aug 22.

SZEGED BELLI
BUDAPEST, BERENCSI / SHE-7

1892. aug. 21.

Kedves Kileinyi Irma!

Arányból hallom, hogy érkeztek a Gyárfi levelek. Minthogy én az irással, magyarázattal és a János levelet elhárításával egyre késkedtem, nagyon természetesen halltam hogy esély nagyon értékes irások miatt nem arat nyugtalanrodni tovább; s most késvé engedje meg, hogy elmondjam a dolgot történetét. Mind a felen Patru Imre leveles és megengedhetlen tájékoztatóval írt címből választam Gyárfi Miklós sláttam ismeretlen leveleivel, ekkor úgy fogott el, hogy a leveleket megnézem, úgy hogy a nálam lévő János leveleket ajánlom fel értebe. Minthogy romm és véresen leveleset, Arányból hallom meg kéresem közvetítésére, s hogy mindjárt olyan kedves volt, hogy a leveleket Arányból is adta. De én egyelőre csak elvi bekegyezésis kértam, mert a János leveleket előbb le arerom másolni, minthogy az igen Gyárfi - Korbácsi - János levelesét nemtűnem kiadni. De a lemesolás népszerűsége rossz egészségi és ideg állapotomban idővel igémbel - s közben még kötöttem is! még most is fel-fordúlok egy nalam, sily kimerültes, önelhárítottan sok munkám mellett még tovább, anyagi ügyet hivatalos dolgok kerülnek - ezert nem edtem eladást eddig. A leveleket sajnos nem is lőttem, de magánál birtok jó helyen vannak, mind strog én is felvettéred helyen öröms János Gyárfi leveleit. Kérem kedves Kileinyi Irma, legyen még egy his türelennel, két egy hónap múlva azt kinen rendelkezésére tudom bocsátani az

* s 3 darab vershírad.

én leveleimet. Tájékoztatóként: nálam 31 darab Jürén irás van, összesen levél, levelező lap, 2-3 levelező lap, 1 nevezett * aranyfelület van egy levél, amit Jürén Gyula 1923-ban hoztam itt, s vele küldött egy névem ajánlott vers-híradat is. Én ezt az én leveleimet is felszámolva, ha megengedi, hogy cserébe egy Balitsnál írt Jürén irás emléket megterhesse, de ezt perne másolatból adnád. Nagyon érdekelne, mennyi Balits levél van a nagy kirtóiban? Kimondhatatlannul vágyom már látni s olvasni őket, de bajom, s rossz állapotom türelmemre kényszerít. De azt kérem, nyugtasson meg pár sorral, hogy nem vártak hallgatásomért, s hogy lejáratatlanul hagyjam. Kettővel névemen névemen megvan a levelezés, bejegyzés, s nagyfontosságú levelekre is csak hónapok múlva, vagy egyáltalán nem válaszolt, pedig mennyi bajom s kellemetlenül fordalom van emiatt, s mennyi félreértés, hogy vártak velem el, s jövevényből ellenségesreget gúnyos - mindig tudva, mégsem tudod egyebet semmi, minthogy egyáltalán megválaszolatlan leveleimre gondoltam. Ezt a jövevény nyelven ismét előforduló nem-válaszolásom mentéjéért irtam - de talán maga Pestre jön agyner, s némelyesen megkérdezhetjük az ügyet. Telefonon: 15-25-33. Nagyon kíváncsi vagyok, hogy híresembe bekegyerett, s helyes sorait vissza sorolva üdvözlök Távolság

XII. Jégellő ut 3/a. II. 2.

Nagys.

Kilényi Irma urhölgynek

S z e g e d

Kárász-u.14.

Török Sophie

Budapest, XII; Jagelló-ut 3/a.

ekonyvtar.sk Szeged.hu

Budapest 943. jan. 26.

Kedves Kilényi Irma! Levele egészen megrendített, de úgy látom, Maga nem tudja, hogy nekem is milyen nagyon fontos és szívefeszítő dolog ez a mi közös ügyünk, ha azt kérde, hogy én a Maga eltűnését remélem-e? Hiszen a helyzet körülbelül az, hogy mi az elcserélt gyermekeinket szeretnénk kicserélni, s mindenikünk a sajátja után vágyódik. A mi kedves és szolgálatkész közvetítőnk talán kissé kedélyesen fogja föl ezt a dolgot, de én igazán nem vagyok kedélyes, sem felelőtlen, sem megbízhatatlan; nagyon fájna, ha ezt hinné rólam, csak mert véletlekig halogató vagyok. De ez nem természetem miatt van, hanem az elmúlt évek szörnyűségei által megnyomorított idegzetem miatt. Dehát hadd írjak le, amivel kezdeni kellett volna: a levelek lemásolásával elkészültem, s most rendelkezésre áll, - de hogyan? Majd beszélek Ortutayval telefonon, ha ő mostanában Szegedre menne, magával vihetné. Én titokban azt reméltem, hogy talán karácsony körül Maga jön Pestre, s akkor sok mindent személyesen megbeszélhattünk volna, s azonfelül megismerhettem volna, amit nagyon-nagyon szeretnék! Nagyon megható az, amit ír, hogy senki sincs, aki a Juhász-kultuszt Maga után így ébren tudná tartani, s a szükségeset még elvégezni; ez bizony így van, magam is ebben a helyzetben vagyok, nekem is sietnem kell, hiszen senki sem tudja, meddig élhet, s tudom, ~~nikki~~ semmivel sem lehet pótolni a személyes ismeretség valóság-erejét; az élő emlékezet és hiteles tanúság gazdagságát nem pótolhatja se filológia, se rajongás. ~~SM~~ azt a sokmindent, ami csak az emlékezetben van felhalmozva, azt is mind betűre kell váltani, s ~~sz~~ tisztán és érthető formában írt hagyni. De oly zavaros vagyok, mert sietek és nem szeretem leírni azt, amit elmondani szép volna! Nekem az a közeli tervem, hogy az egész egyesített Kosztolányi-Juhász-Babits levelezést kiadom. Ehhez persze szükségem volna Kosztolányinak Juhászhoz írt leveleire, vagy egészen hű és pontos másolatára, - remélhetem, hogy ebben segítségemre lesz? - s Juhásznak Kosztolányihoz írt levelire is, amiket Kosztolányinétól megkapok. Természetesen a könyv jövedelme három felé osztódna a Juhász, Kosztolányi és Babits örökösök közt. Ez a levelezés már nemcsak azért fontos, mert olyan szép, hanem irodalomtörténeti fontossága is mérhetetlen. Majd meglátja, milyen nagy dolgokról ír Juhász, szinte életrajz, a legpontosabb és leghitelesebb arckép, amit

Ő önmagáról ad. Hogy milyen igaz és tiszta lélek, milyen igaz barát és makulátlan ember, ezt én is csak most látom világosan a levelekből, s milyen meghatóan, édesen, szivfájdítóan szenvedő! S milyen könnyen lehetett volna még akkor segíteni rajta! De a világ és hatalmasok gonoszsága mindig tudta, hol pusztítsa el a legjobbat, legszánandóbbat! Szinte félek, ha majd olvassa, mennyire fájdalmas lesz Magának! Az utolsó szakolcai levelek úgy marják az embert, hogy nem lehet száfaz szemmel olvasni...

Kedves Irma, most nincsenek előttem a Maga előző levelei, s kikeresésükkel nem akarok időt veszteni, így több kérdésére majd legközelebb felelek. Most szeretném elmondani, hogy a levelek cseréjét hogyan gondolom, s erre Maga is őszintén írja meg, hogy gondolja Maga? Juhász Gyulának minden levele, amit Babitshoz írt, időrendben itt van nálam, összesen 32 darab.* Úgy gondolom, hogy ezért nekem szintén valamennyi Babits levelet meg kellene kapnom, de ha, mint írja, azokat részben már Juhász Gyula elajándékozta, akkor én hogy kaphatnám meg mégis valamennyit? Nem tudom, lehetséges megoldás-e, hogy Maga attól a tanár, vagy igazgató, (nem tudom így emlékezetből, hogy ki az, akinél Babits-levelek vannak) szóval, hogy az általam átadott Juhász levelek egy részével meg lehetne váltani a nem Magánál levő Babits leveleket? Kérem, írjon erről minél előbb! Nekem van még ^{egy} az én címemre írt Juhász levelem, s egy nekem ajánlott vers is, ezt is szívesen odaadnám. /Persze, szívesen, de nem fájdalom nélkül, ezt még hozzá kell tennem./

Szóval kedves Irma, /az én keresztnévem Ilonka, ha nem tudná/ most Magától függ már, én készen vagyok. Irjon, hogy mit tegyünk, s hogy a kiadandó teljes levelezés terve tetszik-e s hogy segít-e nekem a Juhász Gyulához címzett Kosztolányi levelek megszerzésében. Nagyon remélem, hogy meg vannak! Ez a hármas levelezés annyira összefügg, annyi célzás és utalás van egymásra, hogy csak együtt lenne az a nagy irodalmi kincs és esemény, aminek én remélem.

Nagyon várom gyors /úgye, igazságtalan vagyok?/ válaszát, addig is szeretettel üdvözli és nagyon szeretné ismerni Magát!

Török Sophie

* levél, levélrölap slb.
így együtt, valamennyi 32 db.

XII. Jajello' ul 3/a.
Tel. 15-25-33.

hagy.

Rilenci Trunk- no helyre

Seged

Károly utca 14.

Felső Törő Sophie
Bpest. Jagello' ul 3/10

ekonyvtar.sk-szeged.hu

London, 1843. márc. 20.

Kedves Emma! Gondolom, Péterrel sokat tudtok
csüggem, és joggal, hogy sok kedvességekre hálásan hallgat-
ással felelek. Dehát - a többi már tudod. Különösen Emma,
ha egykor itt lehetnél, nem kellene mindig mindentől men-
telegni, a mennyivel jobban lehetne mindentől békésen nemé-
lyesen! - Először is nagyon köszönöm az újság árakat, a
többi nálam levő dolgaidból együtt fogom majd vissza adni,
ha legelőbbem öket. Most először is elmondom, hogy a franklin.
nal fogom a nevezést megcsinálni - Konblainje stábt
népvezetővel átveszi a dolgot megcsinálni, s így pár nap
múlva oda is újult a nevezés. A franklin kiadó ~~székhelyénél~~
igazgatójával, aki felhívott, reméltem megbeszéltem a dolgot.
Ő 1500 példányban gondolja kiadni a levelezést, fénykép
és facsimile-jét lehet benne, s így képzeli, hogy a 10% irói
honorárium hozzávetőleg 1500 pengő len. Ő az ajánlja, hogy
ez ilyen esetekben szokásos, hogy ed az összeg oszlik négyfelé,
3 rész a levelezés hírnök tulajdonosé, s egy rész az enyém,
a harmadik rész a kiadó rendezésének munkájáért, ami jelenti az
egyen anyag legelőbbét, honig átvételét, egy kimerítő előző
hell vivom hozzá és végül jegyzeteket adni, amely az össze

Magys.

Rilényi Irina, Széchenyi utca

Szeged.

Körös utca 14.

Török Sophie Bpest

XII. József ut 3/a.

ekonyvtar.sk-szeged.hu

1943. máj. 7.

Kedves Kilényi! /csak azért nevezlek így, mert tudom, hogy ez a legkedvesebb keresztnéved/. Megint sűrű mentegetőzésekkel kellene kezdenem, de akkor nem lesz kész a levél! Azonfelül veszekedni is kellene, hogy a gyönyörű angórasálat elküldted, mert akármennyire örülök is neki, azért mégis zavarbahoz, ha ilyen ajándékokkal terheled a lelkiismeretemet, de azért nagyon köszönöm, már hordtam is. S mit tegyek, köszönöm saját műveket is, amit elküldtél, de ez meg, ha neked nagyon hasznos példány is, mégse tudja elnyomni az érzésemet, hogy nem egészen kedves tőled, ha te nélkülözni tudod az én írásomat! Ehhez persze a hangomat kellene hallanod, s félek, hogy te más dallammal olvasod! Szóval: hálámba egy pici ironia is vegyül! mit tegyek?

S most a lényeges: itt küldöm a szerződést, amit én és Kosztolányiné már aláírtunk, most Juhász Gyula édesanyjának is alá kell még írnia. Hidd el, ez ma viszonylag egész jó szerződés, s nem szabad összetévesztened az irodalmi értéket a közönségsikerrel, ami ritkán azonos, s Ady-nál véletlenül a két szempont összeesik. Ez a mi könyvünk nem fogja a nagyközönséget érdekelni, akármennyire érdekes és értékes lesz irók és főleg irodalomtörténet számára. Ezért csak kis példányszámban nyomják, így a honorárium is kicsi, noha a százalék /10/ a szokásos legnagyasabb. Ha 1500 helyett 10-15 ezer példányban nyomják, mint Adyt, mi is sok pénzt kapnánk. Ezt csak megavagdasodra írom, ne gondold, hogy ügyetlenül szerződtem, - viszont nekünk az erkölcsi rész fontosabb! S én igazán nagyon boldog vagyok, hogy így együtt ezt a csodálatos barátságot a világ elé vihetem, s ha egyszer ki van nyomtatva, nem kell rettegnem a kéziratok sorsa miatt.

Most még arra kérlek, ha Péter Pestre jön, mint ahogy nekem írta, légy oly kedves, küldd vele el az aláírt szerződést. Remélem levelemet még idejében megkapod! S ami még fontosabb: kérlek, küldd el vele az eredeti Juhász leveleket, mert a kálam levő gépelt másolatban sok íráshibát találtam, most nem tudom, Juhász írta-e így? vagy én gépelttem rosszul? A pontosság kedvéért nagyon fontos, hogy ezeket a vitás helyeket megnézzem az eredetiben. Ha Péter elhozza, én jelenlétében elvégzem az összehasonlítást, és azonnal vissza is adom neki, nem kell hogy nálam maradjon, - kérlek szépen, bízd hát rá barátodra. Péternek most nem tudnék külön írni, de talán te megmondod neki, hogy örömmel várom a telefonját és őt is. Szabó Lőrinc most sajnos katona, s így kérését most nem tudom teljesíteni, de majd legközelebb!

Kedves Irmán, leveled egyéb pontjaira majd legközelebb válaszolok, most sietve elküldöm a levelet, hogy még Réter elutazása előtt megkapjad. Nagyon örülnék, ha írnál nekem, hogy vagy? Pihentebb-e? S általában mi ujság körülötted?

Szretettel öllelek

Török Sophie

Leányfalu, 943. jul. 25.

Pchäffner ház.

Kedves Irma! Kedves leveledre csak most tudok felelni, pedig úgy látom, most nem vagy otthon. Ezért Péternek küldöm, aki talán majd továbbítja.

Az ujonan megtalált leveleknek én is nagyon örülök, de nem hiszem, hogy a könyv szempontjából fontosak, éppen mert későiek, s így az igazi intim és meleg barátság idejéből kiesnek, úgyhogy nem biztos, hogy szükség lesz rájuk. Persze azért látnom kellene, hogy itélni tudjak, s ezért kérlek, küldd majd el, vagy hozd el, ha talán Pesten jársz. A Franklin társaságtól levelet kaptam, melyben megírják, hogy Te bepanaszoltál, hogy nem feleltem leveledre, melyben az ujonan talált kéziratról irsz. Ez eléggé bosszantott, minthogy a könyvet én szerkesztem, így csak az irodalomtörténet lesz jogosítva megítélni, mit kellett volna felvennem és mit nem, a kiadó sem mi esetre sem. Egyébként a dolog nem késett el, minthogy augusztus végéig ígértem a teljes kéziratot. Nem is képzelhetsz engem olyan lelkiismeretlennek, hogy ándolenciából el hagyok késni valamit, - olyan ügyben, amit én kezdeményeztem és én hoztam tető alá, passzív természetemhez képest nem is kis fáradsággal. -

Én most három hete Leányfalun nyaralok Ildikóval és anyámékkal, - persze a munkát ide is el kellett hoznom, a levelezés anyaga sokkal nagyobb mint hittem. De már legnagyobb részt le van gépelve, még csak a Kosztolányinénál, levő Babits levelek hiányoznak, amiket egy hét múlva, ha hazamegyek, fogok vele kicserélni. A nálam levő Kosztolányi-Juhászhoz kéziratokat már lemásoltam, s így át tudom Neked adni, kérlek írd meg, ha megérkeztél, hogy postán küldjem-e vagy jön-e valaki Pestre? Minden egyéb irást is átadok egyuttal, ami még nálam van, /Oláh-Juhász, Babits-Kilényihez stb./

Remélem a pihenésed jól sikerül, most már megbízhatóbban nyár van, mint a hónap elején volt. A mi üdülésünk első idejét a rossz idő egészen tönkre tette. - Azt hogy elkerülhetek-e Szegedre, most még nem tudom, Szekszárdra is kell mennem, s mindig kevés az időm. De amikor a jegyzeteket csinálom, és felmerülnének kérdésválaszok, talán írásban is elmondhatnám Neked, vagy ha Pesten járnál, személyesen megkérdezhetném. Ez kb. szeptember elején lesz.

Ha irsz, augusztus 1-től ismét Pesten vagyok.
További jó pihenést és mulatást kívánok, a viszontlátásig
sokszor üdvözöllek

Török László

ekonyvtar.sk-szeged.hu